

R O M Â N I A
MINISTERUL AFACERILOR INTERNE

INSPECTORATUL GENERAL AL POLIȚIEI ROMÂNE

NESECRET

București
Nr. 181.184 din 15.05.2024

Ex. nr. 1/2

Către,

AVOCATUL POPORULUI

În atenția domnului Nicolae Ionel, adjunct al Avocatului Poporului

În contextul înaintării conducerii Ministerului Afacerilor Interne a **Raportului privind vizita efectuată la Centrul de Reținere și Arestare Preventivă din cadrul Inspectoratului de Poliție Județean Dâmbovița, la data de 28.03.2024¹**, cuprinzând aspectele constatate și recomandările formulate cu acest prilej, recomandări ce vizează și întreprinderea de măsuri legale de către conducerea Ministerului Afacerilor Interne, avem onoarea de a vă comunica următoarele:

1. Identificarea unor locații (supraterane) în care să funcționeze centrele de reținere și arestare preventivă care sunt amplasate la demisolul clădirilor, care să corespundă standardelor europene sub aspectul suprafeței, volumului, ventilației și care să nu fie situate la demisolul/subsolul vreunei clădiri, având în vedere deficiențele identificate din această cauză: lipsă lumină naturală, lipsă aer, lipsa cel puțin a unei camere amenajată pentru persoanele cu dizabilități, precum și lipsa căilor de acces pentru acestea;

Necesitatea îmbunătățirii condițiilor materiale de detenție din centrele de reținere și arestare preventivă a fost permanent în atenția conducerii Ministerului Afacerilor Interne și Poliției Române, sens în care a fost elaborat și aprobat inițial Memorandumul cu tema **"Aprobarea Calendarului de măsuri 2018-2024 pentru soluționarea supraaglomerării carcerale și a condițiilor de detenție, în executarea hotărârii pilot Rezmiveș și alții împotriva României"**.

Ulterior, s-a conturat necesitatea elaborării unui nou document strategic de soluționare a supra-aglomerării carcerale și îmbunătățire a condițiilor de detenție, context în care a fost aprobat și adoptat **"Planul de Acțiune pentru perioada 2020-2025, elaborat în vederea executării hotărârii-pilot Rezmiveș și alții împotriva României, precum și a hotărârilor pronunțate în grupul de cauze Bragadireanu împotriva României"**, care

¹ denumit în continuare Raportul de vizită;

înlocuiește Calendarul sus menționat. În noul Plan, structurat etapizat, au fost previzionate obiective investiționale (noi/modernizare/extindere centre de rețineră și arestare preventivă supraterane) pentru 31 de centre, fiind propusă crearea/modernizarea unui număr de 1426 locuri de cazare, cu precizarea că **cele 11 locații de custodie din municipiul București urmează a fi comasate într-un centru unic.**

Astfel, în scopul aducerii la îndeplinire a măsurilor prevăzute în documentele de referință, Inspectoratul General al Poliției Române a inițiat măsuri de creștere și modernizare a capacității de cazare la nivelul centrelor de rețineră și arestare preventivă. **Locurile noi/modernizate de deținere vor respecta standardele menționate de CEDO prin hotărârea – pilot Rezmiveș și vor garanta spațiul de viață minim de 4 mp.**

În ceea ce privește condițiile de detenție, precizăm faptul că, potrivit art. 48 alin. (2) coroborat cu art. 110 din Legea nr. 254/2013, **reamenajarea spațiilor de deținere existente și construirea spațiilor de deținere noi se fac cu respectarea prevederilor alin. (1) (referitoare la luarea tuturor măsurilor necesare pentru creșterea progresivă a numărului spațiilor de cazare individuală) și a recomandărilor internaționale, în special ale Comitetului European pentru Prevenirea Torturii și Tratamentelor sau Pedepselor Inumane ori Degradante.**

Totodată, amenajarea și dotarea centrelor se va realiza și cu respectarea prevederilor Regulamentului aprobat prin O.m.a.i. nr. 14/2018, cu modificările și completările ulterioare, precum și a Anexelor nr. 1, 1.A-1.I la Regulament, care stabilesc atât **normele minime obligatorii la elaborarea documentațiilor pentru obiective noi de investiții, reparații capitale, modernizare, modificare, transformare și extindere a fondului construit**, în baza reglementărilor legale în vigoare, cât și măsurile necesare pentru realizarea siguranței deținerii.

Camerele de cazare și celelalte încăperi destinate persoanelor private de libertate trebuie să dispună de iluminat natural, de instalațiile necesare asigurării iluminatului artificial și să fie dotate cu utilități igienico-sanitare și instalații de încălzire. Ferestrele camerelor de deținere trebuie să fie suficient de mari, astfel încât persoanele private de libertate să poată citi la lumină naturală în condiții normale și să permită aerisirea, iar dispozitivele care asigură lumina artificială trebuie să corespundă standardelor tehnice recunoscute în domeniu. De asemenea, în fiecare centru vor fi prevăzute căi de acces pentru persoanele cu dizabilități și vor fi prevăzute camere de cazare dotate corespunzător.

În context evidențiem și faptul că, prin **lucrările de reparații curente și întreținere**² care se realizează anual la nivelul sistemului de rețineră și arestare

² **Lucrările de reparații curente** au drept scop menținerea clădirilor (imobilelor) la nivelul necesar al cerințelor și asigurarea funcțiunilor acestora. Lucrările de reparații curente constau în efectuarea, periodică sau după necesitate, a unor lucrări de remediere sau reparare a părților părților vizibile ale elementelor de construcție sau ale instalațiilor și echipamentelor, inclusiv înlocuirea unor piese uzate ale acestora. Lucrările de întreținere și reparații curente nu modifică și nu afectează structura de rezistență a construcției, nu intervin asupra caracteristicilor inițiale ale acesteia din punctul de vedere al cerințelor de calitate. Acestea sunt în principal lucrări de mică amploare (zugrăveli, vopsitorii, reparații gresie, reparații faianță, înlocuire obiecte sanitare cu altele de același tip, reparații la ferestre, reparații uși etc) constând în refacerea periodică sau menținerea unor elemente componente ale clădirii în stare de funcționare până la efectuarea lucrărilor de investiții sau a lucrărilor de reparații capitale;

preventivă, se urmărește menținerea condițiilor de detenție conform standardelor, atât la nivelul camerelor de cazare, cât și la nivelul spațiilor auxiliare.

Referitor la **Centrele de reținere și arestare preventivă din cadrul D.G.P.M.B.**, evidențiem faptul că, în Calendarul de măsuri 2018-2024³, a fost prevăzut obiectivul investițional **”Construire arest suprateran nou”**, cu o capacitate de 300 de locuri de deținere, acesta fiind ulterior înlocuit, în Planul de Acțiune 2020-2025⁴, cu obiectivul investițional **”Modernizarea/extinderea arestului central existent în str. George Georgescu, sector 4, București”**, cu o capacitate estimată de 150 de locuri de deținere.

În vederea îndeplinirii obligațiilor asumate prin documentele de referință, au fost efectuate demersuri ce au vizat identificarea și transmiterea dreptului de administrare al unor imobile către D.G.P.M.B. astfel încât să poată fi demarate activitățile specifice pentru realizarea obiectivului de investiții.

Astfel, în prezent, **la nivelul D.G.P.M.B. se continuă demersurile privind amenajarea unui centru unic**, care să corespundă cerințelor recomandate de către instituțiile naționale și internaționale cu rol în apărarea drepturilor persoanelor private de libertate, sens în care s-au dispus **măsuri de analiză integrată de către structurile cu sarcini principale în domeniul execuțional penal și de suport**, adaptate cu recomandările primite în urma vizitelor instituției Avocatul Poporului și ale CPT.

Din perspectiva **investițiilor în infrastructura fizică a centrelor de reținere și arestare preventivă**, pentru prima fază de implementare a planului (Etapa I 2020-2022) au fost derulate activități vizând următoarele obiective investiționale:

1. **”Modernizare Centru de Reținere și Arestare Preventivă, birouri, spații de depozitare la sediul I.P.J. Harghita”**: în prezent se află în execuție lucrările de modernizare, finalizarea obiectivului de investiții fiind **estimată pentru finele anului în curs**;

2. **”Sediul Inspectoratului de Poliție al Județului Covasna”**: în prezent se află în execuție lucrările de construcție, finalizarea obiectivului de investiții fiind **estimată pentru finele anului în curs**;

3. **”Extindere și Modernizare Arest Central D.G.P.M.B.”**: sunt în derulare activitățile necesare clarificării situației juridice/patrimoniale aferentă imobilului care va constitui amplasamentul obiectivului de investiții, astfel cum am precizat anterior;

4. **”Reabilitare termică și modernizare în vederea creșterii eficienței energetice a construcției C1 - sediu I.P.J. Teleorman”**: la clădirea C1 situată în cadrul I.P.J. Teleorman se execută lucrări de reabilitare energetică, în cadrul Programului Operațional Regional 2014 – 2020, **POR/2017/3/3.1/B/SUERD/1 - Axa prioritară 3, Prioritatea de investiții 3.1., Operațiunea B - Clădiri Publice** iar pentru zona de centru de reținere și arestare preventivă sunt în analiză și evaluare o serie de lucrări necesar a fi realizate pentru îmbunătățirea condițiilor de detenție.

³ La Anexa II – Planul de investiții detaliat, planul de resurse umane pentru M.A.I. precum și impactul financiar al acestora;

⁴ La Anexa II - Calendarul de măsuri investiții în infrastructura Inspectoratului General al Poliției Române.

Realizarea obiectivelor viitoare asumate prin documentul de referință presupune parcurgerea unor etape premergătoare investițiilor propriu-zise, proximitatea demarării acestora fiind condiționată de îndeplinirea cumulativă a mai multor criterii circumscrise:

- problematicei de natură financiară, respectiv:
 - * alocarea sumelor necesare în vederea demarării/realizării obiectivelor;
- problematicei de natură logistică, respectiv:
 - * identificarea terenurilor aferente construcțiilor sau, după caz, clarificarea situației juridice a imobilelor afectate obiectivelor;
 - * îndeplinirea procedurilor specifice întocmirii documentației tehnico-economice premergătoare aprobării obiectivelor propuse în Comitetul Tehnico-Economic al Ministerului Afacerilor Interne;
 - * execuția obiectivelor investiționale, în situația în care acestea au fost demarate;
- problematicei dinamicii persoanelor private de libertate custodiate în centrele de reținere și arestare preventivă vizate.

Totodată, în prezent se efectuează o serie de lucrări la nivelul unor centre de reținere și arestare preventivă, activitatea acestora fiind suspendată în vederea realizării unor obiective de investiții, potrivit prevederilor⁵ art. 10 alin. (1) din Regulamentul aprobat prin O.m.a.i. nr. 14/2018, astfel:

1. Centrul de reținere și arestare preventivă din cadrul I.P.J. Cluj, fiind în desfășurare proiectul *"Reabilitare, creșterea eficienței energetice, gestionarea eficientă a energiei la imobile existente corpurile C2 și C20, modificări interioare, amenajare spații de lucru în pod existent (C2), amenajare incintă și refacere împrejmuire la I.P.J. Cluj și D.J.I. Cluj"*;

2. Centrul de reținere și arestare preventivă din cadrul I.P.J. Arad, fiind în desfășurare proiectul *"Lucrări de reabilitare termică și modernizare spații de lucru la I.P.J. Arad și U.M. 0556 Arad"*;

3. Centrul de reținere și arestare preventivă din cadrul I.P.J. Giurgiu, fiind în desfășurare proiectul *"Lucrări de reabilitare termică și modernizare a spațiilor de lucru din clădirea C1 cu destinația sediu I.P.J. Giurgiu și a serviciilor de auditare energetică a construcției în cauză"*;

4. Centrul de reținere și arestare preventivă din cadrul I.P.J. Suceava, fiind în desfășurare proiectul *"Creșterea eficienței energetice – Lucrări de reabilitare termică și modernizare la sediul Inspectoratului de Poliție Județean Suceava și sediul secundar din Suceava al U.M. 0807 Iași"*.

⁵ ART. 10

(1) Pentru efectuarea unor lucrări de investiții sau de reparații curente, precum și din rațiuni de natură economico-financiară, inspectorul general al Inspectoratului General al Poliției Române poate dispune, la propunerea șefului unității de poliție teritorială, suspendarea temporară a activității unui centru, fără însă a afecta executarea măsurilor preventive privative de libertate dispuse de organele judiciare din circumscripția administrativ-teritorială respectivă.

Referitor la aceste centre de reținere și arestare preventivă, cu ocazia realizării obiectivelor de investiții anterior amintite, se analizează și implementarea unor măsuri care să conducă la îmbunătățirea condițiilor de detenție.

2. Analizarea și dispunerea măsurilor legale pentru crearea, de către unitățile din subordinea M.A.I. – Direcția Medicală, Inspectoratul General al Poliției Române (I.G.P.R.), Agenția Națională Antidrog (A.N.A.) etc. a unui instrument standardizat, unic, de tipul interviului structurat, aplicat de medic la vizita medicală, în care să se menționeze și faptul că persoana reținută/arestată a fost informată în legătură cu posibilitatea de a beneficia de asistență psihologică, alături de alte câteva întrebări referitoare la consumul și istoricul consumului de alcool, substanțe stupefiante, etc., cu accent pe ultima lună și care, la final, va fi datat și semnat de persoana intervievată.

Având în vedere faptul că recomandarea vizează aspecte de natură medicală, care excedează competențelor instituției noastre, aceasta a fost înaintată și Direcției Medicale, urmând a fi formulat un răspuns cu privire la recomandarea dumneavoastră din partea structurii sus-menționate.

Referitor la recomandările formulate conducerii centrului de reținere și arestare preventivă din cadrul I.P.J. Dâmbovița, precizăm faptul că unitatea de poliție în cauză are obligația să comunice răspuns, cu privire la acestea.

Vă asigurăm pe această cale de întreaga noastră disponibilitate pentru soluționarea problemelor întâmpinate, în limitele competențelor conferite de lege.

Cu deosebită stimă,

INSPECTOR GENERAL

Chestor-șef de poliție

Benone - Marian MATEI

DRAGNEA MARIUS